

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1899.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXVIII. évfolyam. 265. szám.

Aranykoronás díjazás:
Egész évre — — — — 12 Mt.
Félévre — — — — 6 :
Negyedévre — — — — 3 :
Egy hóra — — — — 1 :
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetések
irodáiban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap esti 6 óráig.

Szombat, november 18.

Kiegyezés és paritás.

Budapest, november 17.

(P. C.) A monarchia két államának egymáshoz való viszonyában egy végzetes veres vonal visszavezet bennünket egész a kiegyezés nagy művéig: Magyarország az állam eszményi javaiért folytatott küzdelmét mindig anyagi érdekei költségére vitte. A magyar politikusok politikai érettsége mellett bizonyít, hogy közjogunk palládiumát sértetlenül megőrizték s minél nagyobb gazdasági áldozatokat kívánt ez a védelem, annál lelkesültebben és egyetértőbben gyülekezett a közvélemény a nemzeti szentség körül. A viszony Ausztria és Magyarország közt az idők folyamán immár egyetlen thézissé hegyeződött ki: az osztrák államépület dekompozíciója Magyarország gazdasági kizsákmányolásának alapján.

A magyar politikusok erre vonatkozó illuzióikat már rég elvesztették: Ausztria az egységes, erős magyar állammal, nemzeti aspirációinkkal, egy bár ezeréves, de azért életvidám ifjú állam nemzeti javival nem törődik; az osztrák konglomeratum legbensőbb bensejéig rothadt, szétbomlott és csak egy ösztönnek, egy gondolatnak él, mely közönségének korhadt oszlopait támogatja és ez az anyagi hegemonia a monarchiában. A pártok álútközetei, a frakciók elkecseregetett guerilla harcai, politikai szenvedélyek és Macchiavellinek is becsületére való hideg számítások, klerikalizmus és anarchia, feudális gőg és véres demagogia és az osztrák politika minden egyéb sakfigurája mind csak annak a nagy pártinak a szolgálatában áll, hogy Magyarországot mint fejős tehenet, gazdasági gyarmatot függőben tartásák és a felszabadulás után való törekvéseinket lehetetlenné tegyék, megakadályozzák, vagy legalább megnehezítsék.

A mostani kiegyezési tárgyalások egyes változatai érihetően illusztrálják ezt a vezérmotívumot. Az átutalási eljárás elmaradt ratifikálása, az államadósságot ellenőrző bizottság perfid eljárása, a kvótára vonatkozó magas követelések mind csupa kelepce, melyet a ravasz kalmárszellem fektet a loyális magyar politika útjába.

Ahogy a viszonyok alakulnak, — a két kvóta-bizottság még nem fejezte be a tárgyalásait, az eredmény egyelőre még hét pecsét alatt őrzött titok, — el lehetünk készülvén, hogy újabb anyagi áldozatoktól nem leszünk megkímélve, jövőnk útján minden egyes lépést szinte szöszereint értelemben meg kell vásárolnunk.

De azért ne csüggedjünk; sorsunk jó, hű kezekre van bízva, nemzetünk legjobbjai a legelső sorokban állnak. És ami még nagyobb vigasztalást, még szilárdabb bizalmat ébreszt bennünk, az a világtörténelem örök logikája, melyet kicsinyes szofistáskodással nem lehet elámitani. Sub pondere crescit palma. Nemzetünk nagyobb erő kifejtése nem fogja feltartóztatni legjobb tulajdonságaink: a szorgalom, a munkásság, az energia kifejtését és az osztrák decadencia miazmái mit sem ártanak felvirágzásunknak.

Ebben a gyűlöletes kiegyezési kufarkodásban egy örvendetes mozzanatot máris feljegyezhetünk: az uralkodóházhoz való viszonyunkban természet szerint bár lassu, de annál őszintén bensőbb közeledés megy végbe, ezer gyöngéd szál fonódik itt össze

egy erős kötelékké, mely nem politikai érdekekkel, hanem végtelen finom és mégis hatalmas érzelmi momentumokkal van átvonva; egy áldásos szövetség, melynek gyümölcsei szemmel láthatólag érnek.

A magyar nemzet génusza meghódítja mindenható hatalmával tapasztalatokban gazdag jószágos királyunk szívét, kinek bölcsesége mind mélyebben meg tudja érteni nemzetünk erényeit és jó tulajdonságait.

A monarchia messze szétágazó érdekei megint a császárvárosba szólítják vissza hű magyarjai köréből ő Felségét és az agg uralkodó nemcsak azt a tudatot viszi magával, hogy a magyar társadalom minden rétege szeretettel és lelkesedéssel gyülekezik Szent István trónja köré, hogy Magyarország mint állam, mint nemzet és mint nép legbiztosabb, legszilárdabb támasza az uralkodóháznak, hogy nemcsak az udvar fénye, a pezsgő magasabb társadalmi élet pompája gerjeszti bennünk a vágyat a királyi séjour után; nem, többet, sokkal többet remélünk, reméljük, nincs már messze az az idő, hogy Magyarország szeretete a honvágy édesen fájó érzelmét fogja megrezegtetni a legelső magyar ember szívében.

Torontálvármegye októberben.

— A közigazgatási bizottságból. —

Nagybecskerek, november 18.

Torontálvármegye közigazgatási bizottsága tegnap tartotta Rónay Jenő főispán elnökle alatt rendes havi ülését, melyen jelen voltak:

Dr. Dellimanic Lajos alispán, Kéler Elek tb. főügyész, dr. Mihálovics Ödön, dr. Plechl Szilárd főorvos, Braun Vilmos pénzügyigazgató, Lauka József kir. alügyész, Sziklay P. Gyula s. tanfelügyelő, Harmath Akos kir. mérnök, Csávossy Gyula, Steinitzer Géza, Vinczevidy Izsó, Mangold Sámuel és Szépfy Elemér. Babics József, Rónay Ernő, báró Nikolics Feodor, Tallián Béla, gróf Karácsonyi Jenő és Karácsonyi Andor igazolták elmaradásukat.

A pénzügyigazgatói jelentés szerint október havában befolyt egyenes adóban 302.859 frt, hadmentességi díjban 19.857 frt.

A lefolyt október hónap a múlt év hasonló havához viszonyítva a befizetés az egyenes adónál 62.350 frttal kevesebb, a hadmentességi díjnál 1100 frttal kedvezőbb.

1899. évi október végén egyenes adóban 2.411.553 frt, hadmentességi díjban 156.502 frt volt a hátralék.

A hátralék tehát a múlt év október hó végével fennmaradt hátralékkal szemben az egyenes adónál 616.979 frttal, a hadmentességi díjnál 29.657 frttal apadt.

A tisztifőorvos jelentése szerint közegészségügyi viszonyunk a lefolyt október hónap meleg, verőfényes időjárása alatt, mint az előző hónapokban is, igen kedvező volt. A ragályos betegségek közül a vörheny, kanyaró és hökhurutos betegek száma apadt, a tifusz és difteritisz betegek ellenben kis emelkedést észleltettek, nevezetesen be lett jelentve: 143 vörheny, 77 tifusz, 37 difteritisz, 77 kanyaró, 8 hökhurut, 1 vérhas, 1 gyermekágyi lázas beteg. Egyéb légzőszervi vagy gyomor, bélbántalmak és csúzfélék csak minimális számban fordultak elő.

A segédtanfelügyelő jelenti, hogy Erzsébetlak, Katalinfalva, Bégaszentgyörgy, Franzfeld, Zichyfalva, Ó Bessenyő, Szerb-Szent-Miklós, Bótos és Tomasevác községekben meg lett látogatva 9 iskola 34 tanteremmel, továbbá 8 óvoda 8 teremmel. A tanítási eredmény megfelelő, itt-ott némi hiányok fordulnak elő, a melyeknek orvos-

lására nézve megtették a kellő intézkedések. Ebből folyólag néhány tanítónak nyugdíjazása folyamatban van.

Az államépítészeti hivatalfőnök jelenti, hogy az összes állami közutak hengerelt szakaszai kifogástalan, hengeretlen szakaszai pedig kielégítő állapotban vannak. A törvényhatósági közutak hengerelt szakaszai szintén jók, kavicsolt szakaszai pedig kielégítőek. A törvényhatósági közutakon létesítendő 25 beton áteresztő munkálatai most folynak. Öregfalun november hó 1-én új postahivatal lépett életbe, mely a hasonló pályaudvarral van összekötve; kézbesítési kerületébe Dávidháza, Kerítésmajor és Puszt Boldur tartoznak.

A nagybecskereki kir. ügyészség felügyelete alatti fogházban van jogerősen elítélve 79 férfi, 4 nő; felebbezés alatt áll 11 férfi, 1 nő ítéletlen vizsgálati fogoly 17 férfi. A rabmunkákból befolyt az állam részére 23 frt 55 kr. a munkások részére 33 frt 30 kr., az elhasznált munkanapok száma 706.

A legközelebbi ülés december 11-én lesz.

A másodfoku ezidei kihágási bíróság tegnap szintén ülést tartott Rónay Jenő főispán elnökle alatt. Jelen voltak: Csávossy Gyula, Steinitzer Géza, Vinczevidy Izsó, Lauka József kir. alügyész biz. tagok és Szilágyi Albert m. tb. főjegyző.

HIREK.

Tájékoztató.

November 20. Városi közgyűlés.

December 11. Közig. biz.

A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

Erzsébet.

Volt egyszer egy királyasszony, — jószágos, szép — és szerette a virágokat. Más királyasszonyok ügyet se igen vetnek ezekre a szerény apró jószágocskákra, megköti kezüket a fény, a hatalom, a sugárzás, nehogy egyetlen egy szálát is leszakítsanak közülök.

Ő értett a nyelvükön, bizalmasan szólt hozzájuk. Elmondta nekik örömét, — oh, nagyon kevés volt az! beszélt nekik a gyászról, mint a tenger, mérhetetlen vala az. A virágok hűséges barátok, aki feltárja előttük a szívét, úgy ragaszkodnak ahhoz.

A gyöngyvirág fehér csengője, a harangvirág lilaszín bóbítája, a rózsák tarka barka fejcskéje meghatottan osztozott a gyászban, amit ő hordott lelke mélyén, békén, türelemmel, mint mátyrok a töviskoszorút.

Volt egyszer egy királyasszony . . .

Mária napkor a harangok nyelve zsongásra-bongásra készült, hogy templomba hívja a hívőket. Felzendült a zsoltósa: Szűz anyánk, patronánk . . .

Lányok, fehér ruhában, koszorus hajjal; asszonyok tisztos feketében, férfiak ünneplőben jöttek messze nagy utról, hogy elmondhassák imájukat Mária ünnepén, az Ő dicsőítésére.

Szép nagy Magyarország keresztény népének szeme odatapadt az anyaszentegyház oltárára. Bugott az orgona, illatos tömjénfüst kavargott a légben . . .

Magyarország ünnepelte egyik asszonyát — s ugyanakkor vesztette el a másikat.

Mária napkor.

Az idő futását nem állíthatja meg emberi kéz. Repülnek, sasszárnyakon szállanak az órák, a napok.

Immár egy esztendeje is elmúlt s másodszer üljük meg azóta az ő névünepét, Erzsébetet. A jószágos királyasszony már rég pihen a kapucinusok templomának hideg sirboltjába zárva. Virágok hajolnak reá, — azok védik, óvják szeretettel.

S a kriptá mélyében mintha sóhaj kelne, — szomorú, bánatos sóhaj, — a virágok ajkáról fakadó . . .

Erette van az is.

Bubánatba merül holnap is minden szív e hazában. Mint valami gyilok, úgy hat a visszaemlékezés:

Meghalt a királyné!

Fekete lobogók erdejét lengette akkor is a szeptemberi nyirkos szél s azok vonaglottak, gyüremlettek, egy nemzet gyászáról szólva hangtalan beszéddel.

S a gyász nem mult el ma sem. Örök marad az a magyar nép szívében. Együtt éreznek ebben a gunyhók, a paloták lakói.

Magyar szív nem felejtí el azt, — akit szeret.

— **Jenő napja.** A torontálvármegyei közönség örömmel ragadja meg évente november 18 át, amikor a mi közszeretben álló főispánunk névünepét üli, hogy kifejezést adjon azon osztatlan tiszteletnek és rokonszenvennek, mely Rónay Jenőt körülvenné akkor is, ha nem volna egy nagy vármegyének hatalmas főispánja. Ma dében is alig lehetett a főispáni irodába bejutni, egyre jöttek-mentek a testületek, egyletek képviselői és a privat köszöntők szakadatlan sora, kik mindnyájan személyesen akarták a népszerű főispánt tiszteletükről és szeretetükről biztosítani. A legnépesebb küldöttség természetesen a vármegye tisztikara volt, mely teljes számban jelent meg dr. Dellimanic alispánnal az élén. Dr. Dellimanic rövid, de szívhez szóló szavakban tolmácsolta a tisztikar érzelmeit, mire a főispán, megköszönvén a szerencsekívánatokat, azon reményének adott kifejezést, hogy a vármegye tisztikara ezentul is a megszokott pontossággal és lelkiismeretességgel fogja kötelességét teljesíteni. A vidékről számtalan sürgönyben üdvözölték a népszerű főispánt névünnepe alkalmából.

— **A megyés püspök utja.** Temesvárról jelentik: Dessewffy Sándor megyés püspök ma szombaton, titkára, Wittenberger Antal pápai kamarás kíséretében hosszabb tartózkodásra Budapestre utazott.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek város képviselőtestülete hétfőn, november 20-án tartja rendes havi közgyűlését a következő tárgysorozattal:

A belügyminiszterium rendelete, melylyel a kerékpár adó szedésére vonatkozó rendeletet jóváhagyja.

U. a. rendelete a fogyasztási adópótlékok szedése tárgyában.

Torontálvármegye törvh. bizottságának a lakbér-szabályrendeletet jóváhagyó határozata.

U. a. a vár. rendőrkapitány bíráskodására vonatkozó jóváhagyó határozata.

U. a. a számvizsgáló bizottság leköszönése tárgyában hozott közgyűlési határozatot jóváhagyó határozata.

U. a. a jegyzői szaktanfolyam internátusának segélyezésére vonatkozólag hozott kgy. határozatot jóváhagyó határozata.

Hivatalos előterjesztés a f. év végével választás alá kerülő képviselő-testületi tagok választási határnapjának kitűzése tárgyában.

Hivatalos előterjesztés a kishid helyreállítása tárgyában.

Hivatalos előterjesztés a piaci szabályrendelet megváltoztatása tárgyában.

Hivatalos jelentés a Vendelini-féle telek elcserélése tárgyában.

Hivatalos előterjesztés a Zápolya-utcában felmerült helyreállítási költség leiratása tárgyában.

Hivatalos előterjesztés a Hunyady-utcában eszközölt újabb aszfaltozások tárgyában.

Véleményes jelentés a Bakits-utcában a kaszinókert felé szándékolt megnyitás tárgyában.

Az iskola-gyermekbarát-egylet segély iránti kérvénye.

Es az esetleg még beérkező tárgyak.

— **A visszabályozási bank.** A törökbecsei ármentesítő társulat, mint a P. N. írja, azt a tervet vetette fel, hogy az összes hazai ármentesítő és visszabályozó társulatok együttes erővel létesítsenek egy nagyszabású pénzintézetet, mely hitelgényeiket szolgálná. A fölvetett terv az érdekeltek körökben figyelemben is részesült. Ennek következtében a Tiszavölgyi Társulat központi bizottsága is foglalkozott az ügygyel s beható tárgyalás után elhatározta, hogy ez évi december 17-ére kitűzött közgyűlésének napirendjébe veszi fel. A tervezők úgy képzelik az új bank megalapítását, hogy ez akár alapítványi részekkel a Földhitelintézet módjára, akár pedig részvénytársasági formában, de legalább is 10 millió korona tőkével létesüljön.

— **Ügyvédek lakomája.** Öt napi nehéz munka után tegnap este 9 óra tájban hirdették ki az ítéletet a nagy port felvert Löwi-Farnady-ügyben. Az ítélet lapunk más helyén található. Itt csak megemlíteni kívánjuk, hogy tegnap este a nagybecskereki ügyvédi karnak 16 tagja gyült össze a kaszinó éttermében, hogy régi magyar szokás szerint áldomást igyanak a siker örmére. A társaság központja természetesen dr. Nagy Dezső, budapesti ügyvéd volt, ki néhány sikerült felkészítőjével tanujelét adta annak, hogy a fehér asztalnál époly briliáns szónok, mint a törvényszéki teremben. Kész örömmel jegyezzük fel a kiváló védőnek azt a nyilatkozatát, hogy kevés helyen talált oly szakavatott, humánus — és a mi a mai ideges korban különösen kiemelendő — türelmes tanácsot, mint amilyen az, mely a Löwi-Farnady-ügyben ítélezett. Dr. Nagyot számos felkészítőjében ünnepelték, valamint dr. Reiniger Jakabot, a Szegedi Jogászlapok szerkesztőjét is. A társaság a legderültebb hangulatban a késő éjjeli órákig maradt együtt.

— **Névmagyarosítás.** Heiduschka (Adolf) Árpád bégaszentgyörgyi illetőségű budapesti lakos vezetéknevének „Hajdu”-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

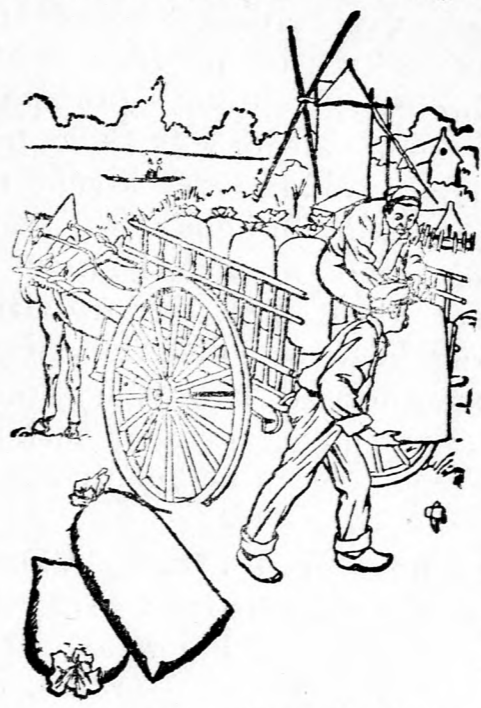
— **A senki fiai.** Azokat a gyermekeket, akiket a sors apátlanul, anyátlanul dobott ki az élet forgatagába, az állam vette gondozásába. Ha a hatóság kimondja, hogy a senki fia csakugyan az, akinek látszik, védpajzsa alá veszi, nevelteti, iskoláztatja, eltartja. Ahol van egyik-másik humánus intézetnek, mint a Fehér-Kereszt s a Gyermekmenhely egyesületnek főlkja, ott gondoztatja a kis árvát az állam. Ez már az idén megkezdődött s jövőre még tökéletesebben viszik keresztül ezt a mérhetetlen humánus intézkedést. Mikor aztán a senki fia elérte a 7-ik évet, elviszik az illetőségi községbe, amely 14 éves koráig tartja. A kereskedelmi miniszter a senki fiainak, amikor hazamennek, — haza! — ingyenes menetdíj kedvezményt adott. Az egyesületek igazolványt adnak arról, hogy a kis árvának kitelt az ideje s haza kell menni; ez alapon a vasut ingyen viszi őket oda, ahova valók. Ez is egyik szép cselekedete a belügyminiszternek, aki az árvák ügyeit vezeti.

— **Jóteknycélú államsorsjáték.** Mint az előző években, ez idén is nagy jóteknycélú államsorsjáték rendeztetik. Ezen sorsjáték tiszta nyerevényeiben következő jóteknycélú intézmények részesednek: 1. A vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére létesítendő alap. 2. A sárvári közkórház. 3. A katolikus tanoncokat védő egyesület. 4. A budapesti V. kerületi népkonyha. 5. A Paulai Szt-Vincétől nevezett irgalmas nénék vezetésére bízott óbudai tan- és nevelő-intézet. 6. A fehér kereszt országos lelencház egyesület. 7. A Zeng városi közkórház. 8. A kassai Mensa Akademia. 9. A budapesti Tabitha egyesület. 10. A magyar vörös kereszt egyesület kolozsvári főlkja a jövedelem $\frac{1}{10}$ — $\frac{1}{10}$ részében. A játékrv nagyon kedvező esélyekkel kecsegtet, a főnyeremény 150.000 korona, az összes nyeremények 365.000 koronára rugnak. Sorsjegyek 2 ftrért kaphatók minden adó- és sóhivatalnál, a legtöbb postahivatal és dohánytözsdeben. A húzás f. é. december hó 30 án történik.

— **Köszönet nyilvánítás.** Dr. Nagy Dezső helybeli ügyvéd a közs. iskola három szegénysorsu tanulóját tetőtől talpig felöltöztette, Benkovich Miklósné és Dr. Kovács Károlyné urnők pedig szintén téli ruhával látták el intézetünk egy tanulóját. A nemesszívü emberbarátoknak adományaikért e helyütt fejezi ki az intézet nevében leghálásabb köszönetét Baaden Károly igazgató.

— **Arany-lakodalmom.** Verseczről írják, hogy az ottani téglagyár és építési társaság igazgatója, Fuchs János nov. 20-án ünnepli házassága ötvenedik évfordulóját. Az arany-lakodalmat a gyermekek és unokák, valamint a legközelebbi rokonok legszűkebb körében fogják megülni. A legjobb egészségnak örvendő új párt minden ünne elhalmozzák szerencsekívánatokkal.

— **A jó emésztés.** A gyomor valóban egészen különös orgánus, amely azokat az embe-
reket, a kik szeszélyességét eltűrni kénytelenek, mindenféle bajjal fenyegeti. A legveszedelmesebb baj az, hogy az embernek nincs meg a szükséges tápláléka, mert az ételt nem tudja megemészteni, a mi az egész szervezetbe rendetlenséget hoz. A fájdalmas gyomorgörcsöt gyakran hányás kíséri, sőt gyakran bélgyulladás támad. Láz, főfájás, oldalszurás még komplikálja a helyzetet. A beteg elgyöngül, nem tud aludni, sőtét gondolatok rémitgetik és nagyobbá tesszik a betegséget. Minél előbb hatásos szert kell használnunk, mert időközben kimerül a vér ereje és nem tud a betegségnak ellenállni. Erre az esetre nagyon kitűnő szer van: a Pink-pilula igazáncsodálatos hatást ért el úgy, hogy használatával nem szabad késlekedni, hanem követni kell.

Em le Leu vaux-i (Ropraz, Vadt-Kanton, Svájc) molnár példáját.

— Örülök, írja levelében, mert kimutathatom hálám

azzal, hogy arról a csodálatos eredménnyel tudósítottam, melyet a Pink-pilula használatával értem el. Régóta veszedelmes gyomorhaj kinzott. Nem emésztettem semmit és a gyomrom nem bírta el a legcsekélyebb ételt sem, mert valahányszor ettem, hányanom kellett, a mi rettenetesen betegé tett. Undorodtam minden ételtől. Nem tudtam aludni, főfájás gyötört és a teljes elgyöngyülésig jutottam. Csak akkor éreztem megkönnyebbülést, a mikor a Pink-pilulát használtam, mely végre tökéletesen helyreállított.

A Pink-pilula, mivel a vért fölfriessíti, hatásos mindenféle gyomorhajnál, rossz emésztésnél, bélglyulladásnál, oldalszurásnál és általános gyöngeségnél. A Pink-pilulák kaphatók Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerárában, Budapest, Király utca 12.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Született: Halasy Béla, rk. mozdonyvezető, leánya. — Kovács József, rk. földműves, fia. — Ambrus József, ev. ref. vár. hiv. szolga, fia. — Juhász András, rk. megy. hiv. szolga, fia. — Müller Mihály, rk. közműves, leánya. — Radulov Lázár, gk. napszámos, fia. — Weisz Ferencz, rk. napszámos, fia. — Kretovics Kálmán, rk. áll. végrehajtó, leánya. — Hermal József, rk. közműves, leánya. — Rácz József, rk. földműves, leánya. — Grassl Péter, rk. napszámos, fia. — Engeldinger József, rk. vár. kövezetvám felügyelő, fia. — Pozsár János, rk. földműves, leánya. — Oláh Elemér, ev. ref. pénzügyi fogalmazó, fia.

Meghalt: Levaity Péterné, gk 74 éves, aggkór. — Bukar Kristof, rk. 33 éves, napszámos, tüdővész. — Berberszki Deszanka, gk. 1 hónapos, életgyenge. — Özv. Krizsán Lázárné, gk. 60 éves, aggkór. — Jocity Darinka, gk. 13 éves, vörheny. — Krpucsin Bogiszláv, gk. 3 hónapos, görcsök. — Szlaczki Gizella, rk. 6 éves, vörheny. — Özv. Klein Pinkászné, izt. 61 éves, tüdőlob. — Berberszki Istvánné, gk. 37 éves, tüdővész. — Karabóc Teréz, rk. 8 éves, vörheny. — Kurucski Obrád, gk. 4 hónapos, bélhurut. — Gyurits Nevinka, gk. 7 éves, vörheny. — Toskov Márk, gk. 55 éves, ács, bélrák. — Gruin Szvetisláv, gk. 9 hónapos, bélhurut. — Berberszki Illés, gk. 6 éves, agykérlöb. — Dankulov Boriszláv, gk. 3 éves, agykérlöb. — Dreier István, rk. 3 hónapos görcsök. — Lackó Antal, rk. 18 hónapos bélhurut. — Dreschka Mátyás József, rk. 5 éves, vörheny. — Sipos Péter, rk. 13 éves, heveny veselöb. — Schneider Fülöp Miklós, rk. 17 napos, bélhurut. — Andrejevits Lyubica, gk. 26 éves, varrónő, hashártyalöb. — Luffy Jánosné rk. 20 éves, tüdővész.

x Felhívjuk a t. olvasóközönség figyelmét a hirneves budapesti „Radó és Tsa” magyar borpince cég lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

— Milán cigány hangversenye. Mojsze Milán, a mi régi cigányprimásunk, aki Nagy-kikindára távozott el tőlünk, jelenleg vendég-szerepel a „Magyar Király“-ban s már tegnap este is bebizonyította, hogy mennyit haladt azóta, mióta itt hagyta Nagybecskereket. Hangversenyét, melynek műsorán a magyar nemzeti dalokon kívül klasszikusok is szerepelnek, ma és holnap megismétli. Holnap piáno ugynevezett „kávéhangerenyt“ is rendez, délután 2 órakor.

— Fiumei csokoládé-gyár nagyban hozzájárult a hazai ipar fejlesztéséhez. E hírneves gyár által készített csokoládé és cacao napról napra jobban terjed az egész országban és kitűnő ízénél, feltétlen tisztaságánál fogva felülmúlja az összes más gyártmányokat. Alig érhető, hogy hazánkban még annyian akadnak, kik e kiváló magyar termék helyett más, külföldi gyártmányt használnak.

TÖRVÉNYSZÉK.

Ítélet a Löwi—Farnady-ügyben.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, november 18.

Késő este hirdette ki dr. Duka László elnök a híres és sokat emlegetett ügyben az ítéletet. Közönség kevés volt már akkor jelen, mert nem győzték bevárni a tanácskozás végét.

Az ítélet általában nagy megnyugvást keltett s az ügy részleteit még ma is tárgyalják a városban.

Valamivel kilenc óra előtt lépett be a vádtanács a terembe s Duka elnök megkezdte az ítélet felolvasását:

Ő felsége a király nevében

a nagybecskereki kir. törvényszék a

következőkép

ítélt:

Farnady István bűnös a btk. 405. §-ába ütköző három rendbeli hamis közokirathasználatának büntetésében és emiatt a hivatkozott §. alapján a mai naptól számítandó 3 évi börtönrre ítéltetik, a melyből 7 hónap kitöltöttnek vétetik s a btk. 399. §. alapján 5 évi hivatalvesztésre és politikai jogának felfüggesztésére ítéltetik. A meghamisított ügyvédi oklevélre és az annak alapján kiállított okmányokra az ítélet jogerőre való emelkedése után rá fog vezetett, hogy hamisítványok. Ellenben Farnady István a btk. 471. §-ába ütk. 2 rendbeli hivatali visszaélés vétsége, illetve a btk. 467. §-ába ütk. 2 rendbeli megvesztegetés büntetésének, ugy Löwi Ignác ezen büntetéseleményekben való részessége, továbbá Farnady István a btk. 394. §-ába ütk. 2 rendbeli közokirathamisítás büntetésének s Löwi Ignác ezen büntetéselemények egyikében való részességének, — ugy Löwi Ignác és dr. Pollák Viktor a btk. 262. §-ába ütk. dr. Kis János, Rózsa Ignác és Popovics Szilárd által panaszolt nyilvános rágalmazás vétségének, továbbá dr. Kis János, Rózsa Ignác és Popovics Szilárd a Löwi által panaszolt rágalmazás és becsületsértés, végül dr. Kis János a Löwi által panaszolt rágalmazás vétségének vádjá és következményeinek terhe alól felmentettek.

A dr. Pollák ellenében fenforogni látszó fegyelmi vétség elbírálása végett az iratok jogerő után a szegedi kamarához áttétettek.

Farnady vizsgálati fogsága továbbra is fentartatik.

Az indokolás

előbb ismerteti a Farnady hamis oklevelei felhasználása által elkövetett bünteteket, a melyek miatt el lett ítélve.

Ezek a következők: 1: 1894. évi november 6-án kiállított pénzügyi fogalmazói vizsgai bizonyítványba doktori címmel jegyeztette be magát. 2: 1896. november 13-án a budapesti közjegyzői kamaránál ugyancsak doktori címmel jegyeztette be magát, mint közjegyző jelölt. 3: A budapesti közjegyzői kamaránál 1897. november 12-én pedig szintén doktori címmel jegyeztette be magát, mint közjegyző helyettes. Mindezeket a hamis tudori és ügyvédi oklevél bemutatásával eszközölte ki.

Elmondja továbbá az indokolás, hogy Farnady a btk. 471. §-ába ütk. 2 rendbeli hivatali visszaélés vétsége, Löwi pedig ezen vétségeknek a btk. 69. §-ának 2. pontjában meghatározott részessége miatt ellenük emelt vád alól felmentendők voltak, mert a végtárgyalás során részint Franz J. L. és Manojlovits Miklós tanuk vallomásából, részint a vádlott által hivatkozott és felolvasott adófelszámolási jegyzőkönyvből kitesztőleg a felszámolási bizottság más haszonbérlek irányában is hasonló módon járt el, vagyis ha azok igazolták, hogy a haszonbérbe birtokföldeket az árviz elöntötte, III. oszt. kereseti adójukat az árviz által sújtott gazdasági évre leengedte, illetve nem állapította meg és nem ragaszkodott ahhoz, hogy a haszonbérbe adó vegye igénybe az adóleírát, — tekintve, hogy a végtárgyalás során az is kiderült, hogy a 1895. évi közudomású árviz a kérdéses földeket legnagyobb részben elöntötte és így az általánosan gyakorlatba vett adóleengedéshez jogos igénye volt s tekintve, hogy ezen igényét a rövid uton bemutatott községi bizonyítványokkal be is mutatta, ennél fogva Farnady ellenében azon cselekmény, hogy ő Löwi 1895. évi adójának leengedését az adófelszámolási bizottságban javaslatba hozta és a hozott határozatban megnyugodott, nem tekinthető a btk. 471. §-ába ütk. hivatali kötelességszegésnek, mert nem bizonyítható ellenében azon célzat, hogy ez által Löwinek jogtalan hasznát akart volna szerezni.

A mi az 1896—98. évi III. oszt. kereseti adót illeti, beigazoltnak tekinthető ugyan, hogy Löwi III. oszt. ker. adója eredetileg 521 frt 90 krban vettett ki, mert ezt Zsivkovics Bogdán és Iszakov tanuk vallomása igazolja és így kétségtelenül beigazoltnak vehető az, hogy az 521 frt 90 kr. az 5. számjegy kivakarása és ennek helyébe az 1. beírása által megváltoztatott, arra azonban, hogy ezen változtatásokat az adókirovési lajstromok és a névjegyzék 49. tétele alatt ki eszközölte? — kétségtelen bizonyíték előállítható nem volt, mert habár Farnady beismerte is, hogy a Löwi által 1219 frtról kiállított s az adókirovési bizottsághoz bemutatott bevallási iv előlapjára már az adókirovés megelőzőleg ő jegyezte fel a 121 frt 90 kr. összeget, — ebből még nem következik az, hogy ezt már akkor azon bűnös célzattal jegyezte fel, hogy Löwinek még csak későbbben kiszabott 521 frt adója 121 frtra igazíttassék ki.

Az, hogy ezen adóbevallási iv nem a községnél lett beadva, hanem annak megkerülésével egyenesen Farnadynál nyújtott be, s hogy ez okból maradtak volna ki ugy Löwi, mint más adózók nevei a lajstromból, — arra nézve nemcsak hogy bizonyíték nem állított elő, sőt Zsivkovits, volt eleméri segéd-jegyző azon nézetének adott e tekintetben kifejezést, hogyha a községnél adatott is be, előfordulhattak oly esetek, hogy ily bevallási iv kimutatása mellett is tévedésből kihagyattak egyes adózók nevei.

Továbbá nem állított elő bizonyíték arra sem, hogy Farnady hivatalos órán kívül, illetve oly időben, midőn egyedül volt, bejárt volna azon hivatali helyiségbe, a melyben az adókirovési iratok a Sánta Ernőnél volt kulccsal bezárt szekrényben őriztettek s nincs bizonyíték, hogy ehhez Farnady szintén kulccsal birt volna.

De nincs bizonyíték arra nézve sem, hogy Löwi és Farnady közt bármilyen érintkezés lett volna, hogy így közöttük megbeszélés és tervszerű megállapodás történt volna ez irányban, hogy az említett iratokban a fentírtett változtatás eszközöltessék. S habár az adóösszeg megváltoztatása Löwi érdekében is történt, maga ezen körülmény egyéb terhelő adat hiányában annak bűnös közreműködését nem igazolja.

Azon körülmények, hogy Löwi 1896. évi adója eredetileg 521 frtban állapított meg s hogy ezen összeg 121 frtra igazított ki, ha egybevetjük a Löwi által kiállított adóbevallási ivben feltüntetett 1219 frt összeggel, gyanút kelt ugyan az iránt, hogy az 1219 frt azért iratott az adóbevallási ivbe, hogy megfeleljen a 121 frtra kiigazitott adóösszegnek, — minthogy azonban Löwi azzal védekezik, hogy a bevallási ivbe 1219 frtot csak azért irt be, hogy az előbbi évre bevallott 5219 frtból egy kerek összeget, vagyis 4000 forintot az árviz folytáni károsodás következtében levont s minthogy ezen eljárásának lehetőségét mi sem cáfolja meg, vagyis a lehetőség nincs kizárva, e védekezés elfogadandó volt annál is inkább, mert a tanuk előadása alapján tényként áll, hogy Löwi árviz folytán 1896-ban is tetemes kárt szenvedett. Mindezekhez ha még hozzávesszük azt is, hogy az meg nem állapítható, miszerint a kivakarások helyére irt 1. szám Farnady kezétől származik, — nem vehető beigazoltnak, hogy ezen változtatásokat ő eszközölte és Löwi abban részes volna, illetve elősegítette volna az általa bemutatott adóbevallási ivvel.

A Grünbaum adójának hamisítása alól felmentendő volt Farnady, mert habár az adókirovési jegyzék 14. tétele alatt a felszámolási bizottság határozataként a valóságnak meg nem felelően Farnady azt írta be: „lehagyta“, — minthogy erre vonatkozólag F. azt adta elő, hogy ez tévedésből történhetett s minthogy ennek ellenkezője bizonyítva nincs, a mennyiben ezt maga azon körülmény, hogy Farnady a Grünbaum cégnek jelentékeny összeggel tartozott, — még nem igazolja.

Löwi és Pollák a nyilvános rágalmazás alól felmentettek, mert az adókirovési bizottság ha már konstatació is a hamisítást, nem tartozott hatásköréhez kifejezést adni annak is, hogy ezt Farnady követte el s hogy abban Löwi részes. De viszont dr. Kis, Rózsa Ignác és Popovics Szilárd is felmentendők voltak az ellenük emelt rágalmazás, illetve becsületsértés vádjá alól, mert tény az előadottak szerint, hogy az 521 frt 121-re változtatott át és a körülmények között elég oka volt hinni a nevezett bizottság tagjainak azt, hogy e változtatást Farnady eszközölte s hogy ebben az érdekelt Löwi is részes. Minthogy azonban Pollák beadványában a védelem szükségességének határát túllépte, ezért az iratok jogerőre emelkedés után áttétettek a kamarához.

Az ítélet ellen Farnady és védője egész terjedelemben felelkeznek. A többi vádlottak és védőik megnyugodtak.

Az ügyész az ítélet ellen egész terjedelemben felelkez, a mennyiben indítványától eltér Farnady ellenében a büntetés szigorítása végett is.

Dr. Hets kéri Farnady szabadlábrahelyezését, mert Budapesten állandó lakása van, ezenkívül személyi garanciát nyújt érte, esetleg kész 4—500 frt pénzbeli biztosítékot nyújtani.

Ügyész a szabadlábrahelyezést ellenzi.

A törvényszék 1000 frt óvadék letétele ellenében szabadlábra helyezni rendeli.

HENNEBERG-SELYEM

csak akkor valódi, ha közvetlengyárainból rendelik!

HENNEBERG G. selyemgyárai, Zürichben

(os. és kir. udvari szállító).

fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — s.n.a. csikos, kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 1000 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s hához szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbéllyeg ragasztandó.

(29/I—15.14)

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése november 18-án.

Budapest, nov. 18. (A „Torontál” eredeti táv.) A képviselőház mai ülésén Lukács pénzügyminiszter válaszolt Ugron Gábor interpellációjára az osztrák államadósság ellenőrző bizottságának ismert határozata ügyében.

Egyetért Ugronnal abban, hogy a valutarendezés megfeneklése sajnálatos tény. A megszavazás óta rövid idő múlt el, a kormány késedelmezéséről azonban nem lehet szó. A legutóbbi híreknek nem tulajdoníthat fontosságot. Az osztrák államadósság ellenőrző bizottsága határozatának csak az lehet a következménye, hogy az öt koronás ezüstdarabok kiadása késik egy ideig. Az osztrák kormány a törvény alapján áll; a törvénynek képes és akar is érvényt szerezni.

Az előrebocsátott tényekből világos, hogy miért nem találja a kormány szükségesnek intézkedéseket tenni. Az önálló jegybank reciprocitása megsértéséről nem lehet szó, mert az ellenőrző bizottság nem hoz felelhetetlen határozatokat.

A miniszter beszélt még a pénzügyi orvoslásra teendő intézkedésekről és tudomásvételre ajánlotta feleletét. (Élénk tetszés jobbról és a közepen).

Ugront nem elégti ki a válasz. Szerinte Ausztriában ismét ki akarják játszani a megsérteni az alkotmányosságot.

A Ház nagy többsége tudomásul veszi a választ.

Rakovszky hosszabb indokolással interpellálja a miniszterelnököt. Dacára annak, ugymond, hogy megtagadták az arany kiszolgáltatását, dacára annak, hogy az átutalási eljárás még nem törvény, kérdi a miniszterelnököt, vajjon nem látja-e megsértve a reciprocitást és vértézve van-e az esetleges meglepetések ellen?

Széll miniszterelnök azonnal válaszol. A kérdésben, ugymond, már egyszer nyilatkozott, de a helyzet azóta nem változott. A kormány nem csinált meglepetéseket az országnak. Meglepetéseket Ausztriában történhetnek. Hogy ezek ellen milyen intézkedéseket szándékozik tenni, arról most nem kérhetnek tőle felvilágosítást. Az ellenőrző bizottságnak kötelessége afelett örködni, hogy betartották-e a törvényt, de nincs joga a törvény végrehajtását meggátolni. Amint ez megtörtént, az osztrák kormány késznek nyilatkozott az arany betételére. Hogy honnan veszi ezt, az az ő dolga. Ha a reciprocitást tényleg megsértik, tudni fogjuk kötelességünket. (Élénk tetszés). Atutalási eljárás, meggyőződése szerint, január elsején lép életbe, lehetőleg parlamentáris uton. Ha a kiigyezés január elsején teljességesében életbe nem lép, akkor meg van sértve a reciprocitás. (Közbeiktatások a szélsőbalon: Jó! Ezt megjegyezzük magunknak!) Hogy mit teszünk ebben az esetben, azt előírja a törvény. Abhoz nem kellene nagy elkészületek. Kéri válaszában tudomásul vételét (Nagy tetszés jobbról.) A választ a Ház tudomásul veszi.

Legközelebbi ülés kedden.

A kvóta.

Budapest, nov. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A két hetes bizottság ma folytatólagos ülést tartott. A tanácskozásnak nincs eredménye.

Az apa szive.

Törökbecse, nov. 18. (A „Torontál” telefonjelentése.) Nagy részvét tárgya jelenleg községünkben Katona János adó-tárnok családja. A közbecsülésben álló családnak szemefényét, az 5 éves kis leánykát ugyanis tegnap délután elragadta a ha-

lál s ezt annyira szivére vette édes apja, hogy ma reggel ő is kiszenvedett. Tegnap még ép erős, egészséges volt s ma már kiterítve fekszik kicsiny leánykája mellett. Azt mondják, hogy megszakadt a szive bánatában.

Vilmos császár Angliában.

Budapest, nov. 18. (A „Torontál” eredeti táv.) Wildparkból jelentik: A német császári pár Ágost Vilmos és Oszkár hercegekkel ma reggel indult angolországi útjára és első sorban Kielbe utazott.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1899. november 18.

A készárutizlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilo	100 kilogr. ára		kilo	100 kilogr. ára	
		frtől	frtíg		frtől	frtíg
Bánsági	6	76	7.65	7.70	80	8.10
Tiszavidéki	76	7.65	7.75	80	8.15	8.20
Pestvidéki	76	7.60	7.70	80	8.10	8.15
Bácskai	76	7.80	7.95	80	0.	0.

Rozs	uj	elsőrendű	kilo	70-72	6.25	6.35
Árpa	”	másodrendű	”	”	6.10	6.20
”	”	takarmány	60-62	”	5.90	6.10
”	”	égetni való	62-64	”	5.65	5.75
Zab	”	sörfőzésre való	64-66	”	6.40	6.60
Tengeri	ó	bánsági	39-41	”	5.35	5.45
”	”	másnemű	”	”	5.20	5.50
”	”	”	”	”	0.	0.

Határidő-izlet.

Budapest, nov. 18. (A nagybecskerek Lloyd-társulat távirata.) Buzában a kínálat és vételkedv kielégítő, az árak változatlanok. Kötetett:

Buza 1900. áprilisra	8.08 — 8.09
Buza 1900. szept.-re	8.12 — 9.13
Rozs áprilisra	6.56 — 6.57
Zab áprilisra	5.12 — 5.13
Tengeri 1900 májusra	4.96 — 4.97

Nyilttér.*

A Kőbányai Király-Sörfőző-Részvénytársaság tekintetes igazgatóságának

K ő b á n y á n.

Góliát maláta sörüket

rendesen élvezem, kellemes üdítő italnak találok és azt hiszem, hogy a hasonló külföldi gyártmányok könnyen nélkülözhetők, ha ilyen sörünk van itthon.

Szíveskedjenek 30 palackot utánvét mellett gyorsrúként küldeni.

Monor. 1899. aug. 8.

Weismeyer Izidor
gyárigazgató.

A Kőbányai Király-Sörfőző-Részvénytársaság tekintetes igazgatóságának

K ő b á n y á n.

Kitünő és üdítő Góliát maláta sörüket házamban nagy élvezettel fogyasztják és mivel ez orvosi tekintélyek nyilatkozatai szerint gyógyhatással is bír, bizonyára mindenütt szívesen isszák.

Pancsova, 1899. aug. 21.

Jagodits Sándor s. k.
földbirtokos.

782-10.6

* Az e rovat alatt közöltekt nem vállal felelősséget a szerk.

Védjegy.

Mária-czelli
Gyomor-cseppek

Schutzmarke

C. Brady

nagyszerűen hatnak, gyomor-bajoknál nélkülözhetetlen és általánosan ismert házi- és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújtság, savanyu felbőgögés, hasmenés, gyomorgyengeség, felesleg nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörös, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, amennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták-, májbajok- és hámorhoidáknál.

Említtet bajoknál a Mária-czelli gyomor-cseppek évek óta kitűnőnek bizonyult, amit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

Kapható valamennyi gyógyszerertárban.

Magyarországi főraktár:

TÖRÖK JÓZSEF

gyógyszertára BUDAPEST, Király-utca 12.

(758-24.7)

PILSENI ÖSFORRÁS.

Van szerencsénk tudomásul hozni, hogy a

≡ téli sörünk ≡

eladása f. é. november 19-én kezdődik, mely sört kedvelt és kitűnő minősége folytán a legjobban ajánlhatjuk.

Midőn a t. közönségnek különösen figyelmébe ajánljuk, hogy csakis azon sörök származnak tőlünk, hol egy a hordón, mint a palacksöröknél a bejegyzett

„Pilseni ösforrás”

(„Pilsener Urquell”)

elnevezés külön címkékkel feltüntetve van.

Maradunk kiváló tisztelettel

PILSENI POLGÁRI SERFŐZŐDE.

(1003 1:1)

Alapított 1842.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszert ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszagattásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakarta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszert, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; f ő r a k t á r: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-bérbétkü utánzat van forgalomban.

Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter özejegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT cs. és kir. udvari szállítók.

R a k t á r:

(972-35.4)

Benkovich Mihály gyógyszerertára Nagybecskerek.

H I R D E T M É N Y.

Ő cs. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása alapján ezennel megkezdetik

a XXI-ik magyar királyi államsorsjáték

rendezése, melynek remélhető tiszta jövedelme következő közhasznú és jótékony célokra fog fordíthatni: 1. A vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére szánt alap. 2. A sárvári közkörház. 3. A katolikus tanoncokat védő egyesület. 4. A budapesti V. kerületi népkonyha. 5. A Paulai Szt.-Vincéről nevezett irgalmas nének vezetésére bizott ó-budai tan- és nevelőintézet. 6. A fehér kereszt országos lelencház egyesület. 7. A Zengvárosi közkörház. 8. A kassai Mensa Akadémia. 9. A budapesti Tabitha egyesület. 10. A magyar vörös keresztgyelet kolozsvári fiókja a jövedelem 1/10-1/10 részében.

E sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint **365.000 koronára** rúgnak és pedig:

1 főnyeremény	— — — —	150.000 korona	10 nyeremény	— — — —	à 1.000 korona
1	”	50.000	20	”	”
1	”	20.000	50	”	”
1	”	10.000	100	”	”
2 nyeremény	— — — —	à 5.000	1000	”	”
5	”	”	6500	”	”
		2.000			10

Az összes nyeremények készpénzben fizetnek ki.

A húzás visszavonhatatlanul 1899. évi december 30-án Budapesten történik.

973-4.3

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (IX., Cs-pel-rakparti, fšlemelet), a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi adó- és sóhivatálnál, a legtöbb postahivatalnál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáruló közegnél. Budapesten, 1899. augusztus hó 1-én.

M. kir. lottójövedéki-igazgatóság.

A torontálmegyei központi hitelszövetkezet mint az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, miszerint a „Torontálmegyei központi hitelszövetkezet“ az 1898. XXIII. t. c. alapján minősített alapszabályai értelmében kiterjesztett működését megkezdi és a Nagy-Becskerek, Német- és Szerb Ellemér, Tót- és Szerb Aradacz, Melencze, Magyar-Szent-Mihály, Jankahíd, Klekk, Zsigmondfalva, Német- és Román-Écska, továbbá Erzsébetlak városain, illetőleg községekben lakó tagjainak hitelkérelmeiket közvetlenül kielégíti

A szövetkezet kölcsönt, váltók és kötelezvények ellenében ad.

Jelzálogi biztositékokra az ingatlanok becsértékének 6% ka erejéig adunk kölcsönt.

A kölcsönök után újabb határozathozataláig következő százaléka fizetendő:

a) a jelzálogi biztositékokra adott kölcsönök után 6%;

b) a jelzálogi biztositék nélkül váltóra vagy kötelezvényre engedélyezett kölcsönök után, 200 koronát meg nem haladó összegeknél 7 1/2, 200 koronától 1000 koronáig terjedő kölcsönöknél 7, 1000 koronán felüli kölcsönöknél 6 3/4 százalék.

Törlesztési kölcsönökre nézve a kamat- és tőketörlesztés címén következő járulékok fizetendők:

10 éves kölcsönöknél minden 100 korona után 20 félévén át 7 korona és 50 fillér, 15 éves kölcsönöknél minden 100 korona után 30 félévén át 5 korona 75 fillér, 20 éves kölcsönöknél minden 100 korona után 40 félévén át 5 korona.

A szövetkezet a fenn említett községekben lakó tagjait terményeik értékesítésében, valamint a nagyobb fogyasztási cikkek és gazdasági eszközök közös beszerzésében is elősegíti, a mennyiben azokra előlegeket ad, a vásárlást közvetíti.

Betétekkért, melyek nem tagoktól is elfogadtatnak, a szövetkezet 4% százaléka adómentes kamatot fizet.

A szövetkezet tagja lehet minden teljes koru vagyonával szabadon rendelkező egyén és jogi személy, ki az előbb említett községekben lakik, illetve melynek székhelye ott van.

A felvétel iránt a szövetkezet igazgatósága határoz.

Azok, kik a szövetkezetünkbe belépni óhajtanak, sziveskedjenek belépési nyilatkozatuk kiállítására végett a Nagy-Becskereken a Ferenc József-tér és Megyeház utca sarkán fekvő Demkő-féle házban levő hivatal-helyiségünkben jelentkezni.

A belépő tagok legalább egy 100 korona névértékben megállapított üzletrészt tartoznak befizetni és pedig a befogadásukat követő hó 1-ső vasárnapján kezdődő heti 40 filléres részletekben, melyek tetszés szerinti időre előre is befizethetők. Ezenkívül az új tagok belépési díjat is kötelesek fizetni, mely két üzletrészig minden üzletrész után 50 fillért, azonfelül minden üzletrész után 1 koronát tesz ki. E díj az első heti befizetéskor vonandó le.

A felvett tagnak jogában áll bármikor több üzletrészt jegyezni.

A szövetkezet tagja annak adósságaiért csak üzletrészeik névértékeig felelősek.

A szövetkezet tagja igényével bír a szövetkezet pénztáránál nyerendő kölcsönökre, az alapszabályok vonatkozó határozmányai értelmében, továbbá a teljesen befizetett üzletrésze után járó 5% ot meg nem haladható osztalékokra, tanácskozási, szavazati, cselekvő és szenvedő választási joggal bír a közgyűléseken.

A torontálmegyei központi hitelszövetkezet, mint az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja.

970-3.2

MAGYAR BORPINCE

palackborainak főáruháza V. ker., Mérleg-utca 4. szám. főáruháza VII. ker., Erzsébet-körút 56. sz.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives figyelmét keltő palackborainkra felhívni; fehér és vörös asztali borok, ugyis az ország előkelő és jelentékeny termelőinek fajborai nagy választékban kaphatók. A dörögsei kegyes tanítórend eredeti töltésű palackozott borainak, ugyint Lonszky Adolf tokaji aszu- és számorodni borainak főlerakata.

Boraink valódisága és tisztaságáért szavatolunk, mintán azok mindig vegyelemzés alá kerülnek.

RADÓ és TÁRSA 1006-3.1

magyar borpince, Budapest, V., Mérleg-utca 4.

Nagy-Becskereken eredeti áron kapható:

Fein Fülöp és Réber Ferenc-nél.

A Kőbányai Király-Sörfőző

részvénytársaság

Góliát-MALÁTASÖRE

a legegészségesebb, legtáplálóbb és legkellemesebb üdítő-ital.

Dr. Korányi és dr. Kétyl egyetemi tanár orvosi gyógyceciókra is ajánlják és idegbajokban, vérszegénység, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használják.

Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben. 427-30.30

Óvakodjunk utánszaktól.

Az uri-utcában, 267. sz. a. egy 3 szoba, konyha, éléskamra, faszin és pincéből álló

lakás

azonnal kiadandó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 966-x.7

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Bor. 1-3 éves homoki ó-siller vagy fehér asztali bor erősség és év szerint 100 literenként 24-28-32 frt. finom peccsenye- vagy fajbor 30-32 frt.

Szőlővessző. Ujbor (fejve) minőség szerint 14-18-18 frt. peccsenye- és fajbor 20-22 frt. Nagyobb vételnél minta küldetik. A megrendelő nyugodt lehet, hogy eredeti tiszta minőségű borhoz juttatam, erről jó hírnevem nyújt kezességét.

Nemes eperfa-ojtvány. Fajtiszta, háromszor permetezett, jól beérett, legjelesebb homokra való fajokban (Kövi d., Kadar, Olasz r., Erdei, Slankamenka, Meneš f., Furmint, Eszterj, Páros és Fehér chasselas) ültetés alsó 50-60 cm. hosszúra vágva 3 főtől 7 frt-ig. Gyökér (1-2 éves) faj szerint 6 főtől 16 frt-ig. 25 forint vételnél 5 százaléka, 50 főtől 10 százaléka, 100 főtől 15 százaléka engedmény adatik.

Birs-ojtványok. Kötőnő piros, fehér és kék fajokban, 6 láb magasan ojtva, 2-3-4-5 éves, igen erős cseméje, erősség szerint 30 krtól 60 krtig. 10 frt vételnél 20 százaléka, 25 forintnál 25 százaléka engedmény. Asz perfa elég jól árnyékol, ellensége nincs, minden évben bőven terem, gyümölcsöt egy két, mint a többiáruk egyaránt szeretik; kitűnő pálinka is főzhető belőle. Ceglédre igen jövedelmező fának ismerjük. Kár volna háznak, kertünk, szőlőnk vagy egyéb birtokunkat e nélkül hagyni.

Spanyol meggy, fekete. Rendkívül nagy gyümölcsű fajokban (Konstantinápolyi, Portugali, vörös stb.) melyek az ültetés évében már gyümölcsöt hoznak, azután pedig rendkívül bőven teremnek. Fajja igénytelen, betegesség és ellenségtől egyaránt mentes. Vannak rendelők, kik ezer szárazra ültetik, mert rendkívül hamar teremnek, gyümölcse kedves, sokáig eláll, magas árban értékesíthető és sokféleképpen fel is dolgozható. A 2-3-4-5 éves, rendkívül szép és gazdag gyökereű fák darabja erősség szerint 20 krtól 50 krtig. Nagyobb vételnél olyan engedmény adatik, mint az epernél.

Diófa. [Pándi vagy kőrösi megy.] Termékenységét előmozdítandó háromszor lett permetezve, s így, ha azt folytatónak permetezzük, bőven fog teremni. Fajja egészséges, gyümölcse rendkívül keresett, mert befőzésre legalkalmasabb. A 2-3-4-5 éves rendkívül szép és gazdag gyökereű fák darabja 15 krtól 50 krtig. Nagyobb vételnél ugyanaz az engedmény adatik, mint az epernél.

Minden másféle nemes gyümölcsfák, nevezetesen szilva, ősi és kajszinbarack, cseresznye, meggy, szelíd gesztenye, ponya magas derekú és törpe állásukban, — erősség szerint 20 krtól 50 krtig szintén kaphatók.

Kiselejtezett nemes ojtványok 2-3-4-5 éves életkorú példányokban, azok kora és erőssége szerint 2-5-7-10-15 krajcár árban.

Mindenféle vadoncok erősség szerint 5 forint 85 krajcártól 19 forintig exrenkint.

Kerti eszközök. Kitűnő és tartós anyagból rendkívül szilárdan készült horolók (sarabolók), szőlő ültető vasak, továbbá kerti fűrészek, ollók, görbe szemző és ojtó kések, ezenfelül jelfa és ojtó kenőcs igen olcsó árak mellett rendelhető meg.

Ár- és névjegyzéket küld:

Unghváry László, föld-, szőlő- és faiskola-birtokos Ceglédről.

970-3.2

